

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatvs Practicvs De Casibvs Svmmo Pontifici,
Episcopis, Et Praelatis Religionvm Reservatis**

Kiene, Johann Georg

Constantiae, 1629

Caput VIII. De Absolutione à Casibus Reseruatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42214

Caput VIII. De Absolutione Casuum Reservatorum.

Synopsis.

- I. *Iurisdictio.*
- II. *Iurisdictio quibus competet.*
- III. *Absolutio à Reservatis competit
reservanti.*
- IV. *Absolutio excommunicationis non
reservata.*
- V. *Reservatio cessat in mortis articulo.*
- VI. *Absolutio circa casus Pontificios
& Episcopales in Iure.*
- VII. *Explicatio Paulinae Constitutio-
nis.*
- VIII. *Explicatio eiusdem.*
- IX. *Absolutio in utroque foro.*
- X. *Absolutio Episcoporum circa eas-
sus*

sus papales.

XI. Absolutio circa heresim.

I. Ad validam [A] peccato-
rum absolutionē necessaria pror-
sus est cuique Confessario iurisdi-
ctio interna [B] seu ad forum con-
scientię spectans in personam [C]
& peccata pœnitentis, vel ordina-
ria, vel ex commissione.

[A] De fide ex Conc. Florentino &
Trid. Sess. 14. c. 7. quoniam na-
tura & ratio iudicij exposcit, ut
sententia in subditos duntaxas
feratur, persuasum semper fuit in
Ecclesia, nullius momenti absolu-
tionem eam esse debere, quam Sa-
cerdos in eum profert, in quem oī-
dinariam, aut subdelegatam non
habet iurisdictionem, confertur
enim Sacramentum pœnitentie
per modum absolutionis judicialis,
in qua ipsa etiam forma consistit,
quaे valida non est, nisi in iudi-

643

cando adsit autoritas & iurisdi-
ctio. [B] est autoritas quædam in
alium tāquam inferiorem & sub-
ditum, sātem in actu iudicandi,
absolusendi & ligandi in foro con-
scientiae. [C] inde et si Confessarii
in personā haberet iurisdictionem,
namen si in peccata, quia sunt, v.g.,
reservata, aut viceversā, non ha-
bet, absoluere pœnitentem non po-
test, & in valida sequeretur abso-
lutio. Didacus Nugnus. 3 p. D. Th.
q. 20 a. 2 de pœnitentia.

II. Ordinariam Iurisdictionem
habent omnes pastores Ec-
clesiæ, principaliter Sum. Ponti-
fex in uniuersam Ecclesiam, im-
mediatè [A] à Deo, deinde Archi-
episcopi [B] tām in suam, quām
durante Visitatione suorum Epi-
scoporum Diœcésin. Episcopi in
suo Episcopatu. Parochi in suis
parœciis Prælati Religionum in
suis Collegiis, seu Monasteriis,
qui

qui omnes tanquam propriè
cati Confessarii suos subditos v-
bique & à peccatis, & ab excom-
municatione in foro conscientiæ
possunt absoluere. Delegatam
seu ex commissione habent illi,
quibus eam ordinarii Pastores re-
spectu suorum subditorum com-
mittunt [C].

[A] [B] Communis Theologorum
deriuatur enim hæc potestas ex le-
ge & divino quodam decreto, quo
Dens certè statuit personæ ritè eu-
lectæ autoritatem illam & po-
testatem universalis pastoris &
capitis conferre, ac simul eis
dem infallibili quodam ductu
assistere in rebus tam fidei,
quam morum decernentis, que
ad communem fidelium salutem,
fideiq; integratorem pertinent.
Alii vero Pastores suam iu-
risdictionem, secundum uerio-
rem, immediate à Sum. Pontifice
obtine-

obtinent, non quidem vi consecra-
tionis, sed ex vi sui muneric, quod
consequuntur à summ. Pontifice,
iuxta illius institutionem ac me-
dum. [C] sylvestr V. Confessor.
1. num 4. ex iure & recepta
praxi Inde Religiosus quamvis se-
mel atq; iterum ab Episcopo fuerit
adprobatus, nec validè nec licite
confessiones audire potest, vide
Nugnum in q. 8. a. 5. dub. 8. de
pænitentia, nisi vel à superiore
exponatur, v g. Prælato, aut Vicar-
io absentis Prælati pro Confessio-
nibus audiendis, vel nisi ab Epi-
scopo specialem iurisdictionem
(quæ utpote à Regulari delegata
ad Confessiones audiendas sœcula-
rium etiam cum quadam univer-
sitate causarum nequit subdele-
gari, nisi forte sit ordinarius Pa-
stor) quam in sœulares concedere
potest, aut nisi eligatur in Confes-
sorem, ab eo, qui potest à quis
fimilice

simplice sacerdote adprobato ab-
soluit, siue qui tantum verialia,
vel mortalia iam confessi, siue qui
facultatem, v. g. nobiles, eligendi
Confessarium habeant: quo casu se
audiat huiusmodi Confessiones
contra Superioris voluntatem, va-
lidè quidem, sed non licite absolvet.

Nau. Man. c. 4. n. 6.

III. Absoluere à casibus, &
excommunicationibus reseruatis
vniuersim possunt, qui casus re-
seruarunt, ac censuras tulerunt,
Sum. Pontifex, Episcopus, Con-
cilium Generale, Capitulum &
Congregatio Cardinalium Sede
vacante, Prælatus Exemptus Re-
gularis, quasi Episcopalem iuris-
dictionem habens, singuliqe re-
spectu suorum subditorum, auto-
ritate ordinaria, tam in foro exter-
no, quam interno. Per commis-
sionem autem in foro externo ab-
soluere queunt, Legati, Nuntii, &
Com-

Commissarii Apostolici, aliquae quibus id peculiariter ab habentibus ordinariam potestatem committitur. Communis, quia eiusdem est autoritatis impedimentum humanâ lege & sententiâ ponere & tollere. *Henrig. l. 3. de pænit. c. 13. Svar. t. 5. de Censuris. d. 7. num 10.* in foro externo hoc non possunt Parochi & Regulares Confessarii ex ordinaria potestate, tales ut pote inferiores eamenus habent iurisdictionem & potestatem ad absoluendum, quatenus ea à Superioribus Prælatis, ac primariò à Summ. Pontifice totius Ecclesiæ Pastore conceditur, proinde ubi potestas ab iisdem vel non conceditur, sed per referuacionem casuum limitatur, vel ad certum modum, v. g. dependenter à Confessione peccatorum Sacramentali restringitur, inferiores Pastores potestatem & iuris.

iurisdictionem aliam non habent
absoluendi, adeoque si excedant,
nec licetè, nec validè absoluunt,
sicuti nec ab excommunicatione,
quâ nominatim in specie quispi-
am excommunicatur, aut tan-
quam excommunicatus denun-
tiatur, ordinariè nemo potest ab-
soluere, nisi qui eam tulit, aut
eius Superior, successor, vel
quibus id specialiter committi-
tur, vti communiter docetur in
Cap. Nuper. de sentent. excomm. quod
valdè conducat ad disciplinam
Ecclesiasticam afferuandam, nè
alioqui Superiorum sententiæ
facile contemnantur. Hinc pu-
tat *Tann. d. 6. q. 10. dub. 6* priui-
legiatos non posse absoluere
ab Episcopo nominatim excom-
municatum & denuntiatum,
nisi detur eis specialis com-
missio.

IV. In foro interno cuiq; Paro-
cho

cho & Confessario adprobato, qui
à mortalibus potest peccatis [B]
potest etiam ab excommunicatio-
nibus iuris nulli reseruatis absolu-
uere. Ab excommunicationibus
autem reseruatis ordinaria potes-
tate & regulariter non nisi Epi-
scopus [B] & Pontifex [C] à re-
seruatis Sum. Pontifici solus Pon-
tifex [D]

[A] Communis apud Fill. tr. 13.
c. 7. num. 136. Et colligitur ex
Cap. Nuper. cit. [B] [C] patet
ex dictis. [D] Communis et sigil-
latim claret ex clausula Bullæ Cœ-
næ, ubi excommunicantur, qui si-
ne legitima facultate ob defectum
iurisdictionis præsumpserint con-
tra tenorem aliquem à Casibus
Bullæ absoluere, non tamen excom-
municatio reseruata uti benèsayr.
Thesauro l. 3. c. 25 num. 7. contra
Caiet. V. Excommunicatio. notat.
Suar. cit. d. 21. f. 3. num. 6. ex-
cusas

sat inadvertentia . aut ignorantia
non affectata. Non tamen exclu-
duntur legati cum constet sum:
Pontificem, nec moraliter posse nec
debere (idem de Episcopo, Prælato)
per se ipsum à Casibus sibi reserua-
tis absolvere.

V. In articulo mortis seu pro-
babili periculo quicunque Sacer-
dos potest excommunicatum ab-
soluere à quacunq; excommuni-
catione quantumuis reseruata :
cautione nimirum præstitâ iura-
toria vel pignoraticia seu fideiusf-
soria de stando mandatis Ecclesiæ
& satisfaciendo. Conc. Trid. sess. 14.
c. 7. atque ideo omnes Sacerdotes
etiam non adprobati quoslibet
pænitentes à quibusuis peccatis &
censuris absoluunt, vbi saltē propri-
us Sacerdos , aut qui ordinariâ ha-
bet iurisdictionem non adsit, vel
imparatus Non tantum q' odi iure
diuino (vti aliqui probabiliter
P docent)

, qui
[B]
atio.
sol-
ibus
ote-
Epi-
à re-
Pon-
. 13.
er ex
patel
sigil-
Cœ-
ui si-
dum
con-
sibus
com-
sayr.
ntra
otat.
.ex-
usas

docent) ea potestas & iurisdictio omnibus Sacerdotibus palam excommunicatis, hæreticis, degradatis &c. Competat, sed etiam quod iure Ecclesiastico comuni omniū Pontificum & Conciliorum consensu potius ex ipsa Apostolorū institutione absoluendi potestas & iurisdictio in articulo mortis concedatur, vide Tan. cit. q. 9. dub. 3. Henrīq. cit c. 12. Suar. t 5. d. 7. f. 6. sa. V. *Absolutio ab Excomm.* Forma absolutionis potest esse: Absoluo te ab excommunicatione, quam incurristi v. g. propter percussionē Clerici, & restituo te Sacramentis Ecclesiae, seu communioni fideliū: aut quæuis alia verba cum intentione, sufficiunt, nec teste *sacit.* n 5. requiritur expressio verbalis in absolutione excommunicationis.

V.I. Extra mortis articulum multi Religiosi per sua priuilegia à Sede Apostolicâ concessa, possunt
quos,

quoscūq; pænitentes in foro con-
sciētiæ absoluere ab excomunicā-
tionibus iuris tām Episcopo, quām
Pontifici reseruatis, extra Bullam
Cænæ Domini cōtentis Alphonsus
de Casarubios Privilegiorū compilator V.
Ab solutio quoad sacerdtales. Roder. t 1. qq.
Canonica. q. 61. a. 5. ex multis Pontificum
Decretis. Pii. 2. Nicolai 3. Sixti 4. &
Leonis. 10. præsertim ex Breui Pauli 3.
Societatis Iesu Patribus concessō ex quo
Presbyteri qui ad onus Confessio-
num sacerdtales idonei reperti &
deputati fuerint (possunt quorū-
cunq; fidelium utriusq; sexus, vn-
decunq; accedentiū, vbicunq; ex-
titerint, confessionibus diligenter
auditis, ipsos & eorū singulos ab
omnibus & singulis eorū peccatis,
criminibus, excessibus & delictis
quantumcunq; grauibus & enor-
mibus, etiā Sedi Apostolicæ reser-
uatis. & à quibusuis ex ipsis casibus
resultantibus, censuris, sententiis.

II Habent P 2 &

& pænis Ecclesiasticis (exceptis iis quæ in Bulla Cænæ continentur) potestatem absoluendi atque eis pro commissis pænitentiam salutarem iniungendi.

VII. Nota. 1. quoscunq; fideles, sæculares, Clericos Regulares (nisi forte per speciales Constitutiones à Sede Apostolica adprobatas impedianter) tam ex sua quam alia Prouincia, vbi pro tempore expositi sunt, & quasi secum deferunt potestatem istam, qua & uti possunt ubique, si nimirū Episcopi adprobatio præcesserit. Imo per priuilegium Gregorii 13. in *Const. Ad perpetuam rei memoriam*. Conceditur adprobato priuilegiato in Episcopatu v. g. Constantiensi, dum per Augustanum iter facit, facultas audiendi confessiones, obtentā prius, aut saltem petitā, si commodè peti queat, licentiā ab Ordinario, aut nō repugnantibus Recoribus.

toribus Porochiarum 2. à quibus-
cunque culpis etiam Sedi Aposto-
licæ reseruatis, quare si casus seu
excommunicationes Sum. Ponti-
fici reseruati expræfato priuilegio
tolli possunt, quantò magis casus
Episcopo reseruati, ut patet ex
lit. etiam non limitationis, sed cau-
sa extensionis adiecta.

VIII. Nota 3. à quibusuis sen-
tentiis tam à iure, quam ab homi-
ne generaliter aut specialiter (si
specialem facultatem ad id à suo
Superiore obtinuerit) latis absolu-
were, si nimirum reus sit paratus
læsæ parti, vel Ecclesiæ facere fa-
tis, aut iusta aliqua causa exigat,
nec graue scandalum iudicis se-
quatur, neque absolutio indigeret
aliqua solemnitate 4. à Censuris,
id est, à quacunq; excommunica-
tione, suspensione & interdicto,
iuxta Cap. Quarenti de sent. excom.
moderationem Con. Trid. atq; ista-

P 4 rum

rum absolutio non indiget aliqua
solemnitate & cæremoniâ iuris,
sed simpliciter concedi potest ex
priuilegio Leonis. 10. teste suar. n. 23.
5. à pænis Ecclesiasticis spirituali-
bus nimirū non merè temporali-
bus, aut corporalibus, nec medici-
nalibus, sed vindicatiuis, quæ sunt
impositæ à Canone, vel iudice Ec-
clesiastico, & voluntariè sunt susti-
nendæ secundū conscientiæ obli-
gationē, quæq; ex vi sententiæ per
quā imponuntur, non habent posi-
tiuam perpetuitatē, aut definitam
durationē, sed ab illis pænis libe-
rare potest, quæ pendēt ab arbitrio
iudicis, sic mulcta pecuniaria, aut
quævis alia pæna quā reus volun-
tariè non suscipit, sed pati debet,
excluditur. Vide plura apud Suar. t. 4.
de Statu Religionis l. 9 e. 2. qua faculta-
te, teste Roderico, securè uti possunt
communicantes Ordines, & præser-
tim S. Ordinis Canonicorum Præ-

mon.

monstratensiū, Sueuica Prouincia
ex iure nouo & amplissimo indul-
to S. D. N. Papæ Urbani 8.

IX. Quæres an absolutorio à Cen-
furiis intra, vel extra Confessionē
Sacramentole debeat impendi? R.
1. rurius esse eam ab inferioribus
confessoribus dependēter à Sacra-
mentalī Confessione cōferri, iuxta
comunē & vulgarē Bullarū tenorē:
vti nimirū pænitentiū Confessio-
nibus diligenter auditis á crimini-
bus & censuris absoluantur. R. 2.
non carere probabilitate etiā posse
absolutiōis beneficiū in foro exte-
riori concedi, quod priuilegii verba
æquè Cōfessioi & absolutiōi exte-
riori queāt accommodari, quā Sacra-
mentali. Hinc sit vt absoluēs á Cen-
fura ex delicto graui cōtractā, non
possit pænā duntaxat Sacramen-
talē iniūgere, sed etiā instar iudicis
in foro cōtentioso pænitenti pænā
in contumaciæ vindictā aduersus

P 4 Eccle-

Ecclesiam exercitæ, quam proinde reus tenetur sufferre, non quidem quod hæc pæna (præteronus satisfactionis & compensatiæ delicti pænitentiæ) sit pars Sacramenti pænitentiæ, sed quod se voluntariè subiecerit huic iudicio & quasi hac conditione posita, absolvitur. *Guar. cit. 1. 27. Roder. cit. 8. 7. cum Nau.* qui ait esse communem, & particulas: Ad dictis pænitentium Confessionibus intelligendas afferit, secundum dispositionem iuris, ut nimis ab solutio fiat dependenter à Confessione Sacramentali, Censuram vero extra Sacramentum. Quapropter Confessor priuilegiatus reum censurâ ligatum, paratumq; condignam satisfactionem & obedientiam Ecclesiæ redhibere, licet nolit aut nequeat Confessionem auriculariem v. g. hæreticum Clerici percussorem, peragere, aut Confessori

fessori non esset integrum, probabile est à sola censura absolutum remitti posse ad alium, cui reliqua peccata detegar. Nec in foro conscientiæ liberatur reus à solutione pænæ foro contentioso debitæ, nec tertio ius adimitur, ut nequeat iustum vindictam postulare, aut publicitus castigari: Publica namque punitio spectat bonum commune & exemplum aliorumque emendationem, idèòq; non debet impediri propter solam emendationem & castigationem in foro conscientiæ, alioqui vergeret in graue Ecclesiæ detrimentum.

X. Episcopi in foro conscientiæ possunt absoluere ab excommunicatione, suspensione, interdicto, irregularitate (exceptâ eâ, quæ oritur ex homicidio voluntario) etiam in Bulla Cænæ Sum. Pontifici reseruatâ, si ex occulto delicto procedat, & ad forum contentio-

P 5 tentio-

oin-
qui-
mus
iuæ
cra-
ve-
o &
ab-
sue:
nu-
en-
elli-
osi-
alu-
sio-
verò
pter
cen-
lig-
en-
no-
au-
erici
on-
lori

tentiosum non deducto: præterea
in eodē foro [B] ab hæresi : simili-
ter ligatū excommunicatione Papali
[C] si propter legitimū impedi-
mendū Papā, Legatum, Nuntium,
accedere non possit: Quod si reus
nec Episcopū possit, à Parocho, eo-
q; deficiente à quocunq; Confes-
sore adprobato absoluatur, atq; idē
præstant Abbates [D] exempti, &
potestate quasi Episcopali prædicti.

[A] [B] Concil. Trid. sess. 24. c. 6.

Henriq. L. 5. c. 16. Tan. d. 6. da.
Penit. q. 10. dub. 6 n. 121. Et quia-
muis hæc potestas absoluendi per
Bullam Cenæ Episcopis videatur
adempta, probabilius tamen est per
derogationem generalem Bullæ non
derogari priuilegii in iure conten-
tis, quod illorū non fiat expressa et
specialis mentio Addit Tan. c. 16. non
esse dubium quin Episcopi Germaniae
sive ex consuetudine, sive ex speciali
privilegio id possint [C] cù Soto. dist.

22. q.

22.q.2.a.3. sylvestro v. Ab solutio 3.
aliisq; viris prudentissimis, tan. cit.
sum propter necessitatē, tam pro-
pter consuetudinē. An vero concessā
potestate casū Papaliū in Bulla Cæ-
næ absoluendi concedatur etiā casus
hæresi, cōtrouertitur ab autoribus.
In Germania cū sit maior necessitas
cōvulsus absolutionis ab hæresi, quā
ab aliis casib; Bullæ, ita ut nonnum-
quā ex speciali privilegio permitta-
tur solus casus hæreſeos sine aliis,
existimare licet illū cui in Germa-
nia facultas generalis à Casib; Bul-
læ absoluendis facta est, etiā in illa
comprehendi hæresin [D] Henrīq.
cit. cum aliis, ubi ait praxim cum
ratione cōsistentium autoritate
idem Abbatibus permettere, quod
Episcopis. Roder. cit. a. q. cum
melioris conditionis debeant esse
Regulares, quam ſeculares Epis-
copis ſubiecti. Atque posse Pre-
lates Ordinum Mendicantium cō-

Camp

Communicantium per sua privilegia absoluere suos subditos Religiosos ab omnibus Casibus Bulla Cœna etiam à relapsu in hæresim, & ab excommunicatione. Si quis fraudente. docet suar. c. t. ex l. c. 21. neque privilegia Regularium per Bullam Cœna reuocari. Roder. t. 1. q. 20. a. 9.

XI. Imo multiæ Religiones circa absolutionem ab hæresi, privilegia obtinuere, utri patet. 1. ex Bulis Pauli. 3. Licet debitum. & Iulii 3. Gregorii 13 Societatis Generali concessis, qui in terris infidelium & remotissimis, quæ Sedem Apostolicam accedere nequeunt, suis Patribus potestatem ab hæresi absoluendi concedere potest, iuxta declaracionem Pii. 5. in proprio metu. Et hic illud Glossæ locum habet. in Cap. Cum ex litteris. de in integrum restit. Multa propter distantiam conceduntur, quæ alias negantur 2. Idem.

Idem ex eiusdem Gregorii indul-
to absoluunt Rapientes bona nau-
fragantium iniunctâ restitutione,
vbi & quomodo ea fieri poterit 3.
absoluunt legentes libros prohi-
bitos, hæreticos, aut suspectos ex-
tra Hispaniam 4. damnatos ad tri-
remes à quibuscunq; casibus, sicuti
in articulo mortis. Hæc tamen
potestas non singulis ipso facto è
Societate Iesu Presbyteris conce-
ditur, sed iis tantum qui ad id per
Superiores (principaliter Genera-
lem, Prouincialem, Rectorem,
iuxta cuiusque delegationem) de-
putantur, Prælatis namq; longè
maior facultas absoluendi & di-
spensandi competit. *suer. cit. l. 9.*
c. 11, à n. 16 quæ Priuilegia Roder.
to. 1. q. 55 a. 7. etiam ad alios Re-
ligiosos extendi per viam com-
municationis, & sicuti Celeberrima
Societas aliarum Religionum
priuilegiis participat, & aliæ Re-
ligiones

ligiones eiusdem privilegiis com-
municant. Etsi Bulla quandoque
dicat, quod aliis non communi-
centur, prout clarè colligitur ex
privilegiis à Gregorio 4. Cisterciensibus
& Crucigeris collatis: neque opus est
ut à Prælatis Societatis primum
communicentur. Et à nostri Or-
dinis destinatis Confessoribus se-
curè usurpari posse non putarim
ambigendum, quod appareat Præ-
latorum Nostrorum perentium à
Sede Apostolica mentem fuisse,
ut privilegia (quantum Canonico
S. P. Norberti instituto non re-
pugnant) vel eadem quibus &
insignis Societas Iesu, & Sera-
phica S. Francisci Religio, alii-
que Mendicantes & non Men-
dicantes utuntur, utique possunt,
nouiter impetrarent, vel denuò
ad sedandos aliquorum scrupulos
ob non usum motos confirmaren-
tur; quod quidem amplissimo
indulso

indulto S. D N. Vrbanus 8. concessit, atq; vsum Priuilegiorū iuxta Amplissimorum Prælatorum dispositionem diuidendū reliquit, & iure merito, vt quibuscum paria in salute animarum paræciarumq; insuper cura onera subimus, & gratias atque priuilegia habeamus communicata: quis enim vel modicum antiquarum rerum tenax nesciat S. Norbertum sui sæculi illustre fidus, Apostolicum præconem extitisse & reformatorem, & cum Clericali munere vitam Canonicam suis in Christo renatis viuendam præcipisse, & perquinque iam sæcula laudabiliter fructuosèque cum maximo animarum Iuero, Ecclesiæ Romanae augmento, & Singulari Canonici Ordinis nostri decore, continuatam.

Et mirum sanè hodieq; aduersarios

com-
o que
uni-
ir ex
nsib
us est
num
Or-
s se-
arim
Præ-
im à
nisse,
nico
a re-
is &
Gera-
alii-
len-
unt,
nuò
ulos
aren
imo
ulto

sarios esse, qui acriter pugnant animarum curam Religiosis, vel omnino non competere, aut contra suam vocationem extra Cenobium Parochias curare. Sed ii non verentur Sedem Apostolicā aperte conuellere, quae eiusmodi Regulatum Clericorum instituta adprobauit, multisq; priuilegiis confi mauit; & Canonico Iuri contradicere. Et quidem liquidò ex illo constat t. Monachos esse capaces Curæ animarum. Cap. *Dæctos.* *Cap. sa. 16. q. 1. &c. seqq. c. Vide Leff. l. 2. c. 41. dub. 12. n. 97.* quantò magis Clerici Regulares (vti inter ceteros sunt Præmonstratenses) quorum functiones animarum officio sunt coniunctiores, quam Monachorum, qui tamen à tempore S. Ambrosii ad curam animarum assumebantur z. posse etiam Parochias obire. Cap. *si Monachus, qui, si, ut dicitur, ad Clericatum promovetur,*

moueatur, Beneficia ei pleniter &
annuæ decimæ donentur, ut quādo
necessitas extiterit, ad opera
Ecclesiastica & ipsi restaurandam
Ecclesiam, adiutoriam faciat, absq;
dubio non ad Ecclesiam Monaste-
rii, in quo Professus fuit, sed Ec-
clesiam Parochialem cui pro tem-
pore præsidēbat. Similia in Cap.
Moderamine. Cap: *Ex autoritate.* Et
supponitur Clement 1. de Privilégis. Vi-
de *Vademecum s. 2. Conf. 400. l. 5. 3.*
Inter alia, ubi docet satis esse Be-
neficiario Regulari, si ad sustenta-
tionem ei ex redditibus beneficij
assignetur aliqua congrua portio,
ultra quam, quicquid est, Mona-
sterii esse. Et in corporatione pa-
ræciae factâ, Monasterio non penes
Episcopum, sed Abbatem esse ex bo-
nis seu decimis detrahere. Quod
si Abbas suo Religioso nimis de-
traheret, ut se honestè tractare ne-
quiret, posset ille aduersus Abba-
tem

rem conqueri, & congruam por-
tionem exigere, idque illæsa obe-
dientiâ , quam suo Superiori de-
bet, cum ius permittat Religioso
in similibus euentis in iudicio a-
gere contra suum Superiorem.
De Instituto Canonicorum Præ-
monstratenſium patet illi semper
incorporatas fuisse Parochias , ut
fusè probat in Annotationibus P. Mar-
tinus Merz. Annst. 8. & Laurentius
Landtmeter , de Clerici , Monachi , ve-
tere institute . p. 3. c. 11. Vbi Cano-
nicos Regulares idem cum Apo-
stolis institutum seruare , quibus
adnumerem Canonicos Præmon-
stratenses , eos asserit , vsque ho-
die innumeris Ecclesiis Parochia-
libus Ordini suo incorporatis præ-
esse Et infra : vt mirum sit virum
hodie magnum (intellige alios
æmulos) conatū docere hac fun-
ctione Religiosis Clericis inter-
dicendum , in qua ab ipsa Ecclesiæ
infan-

infantia (Præmonstratenſes à cæpto instituto) ſanctiſſimè deſudarunt. Et cur æmuli, cum nil quicquam in ſcientia, zelo, prudentia, folliciudine Paſtorū noſtrorum, quod criminentur, habeant, illud ſolum obloqui audent, voluntque Moňachos Moňaſterio tanquam pifces aquæ adhærefcere, atq; ita Ordinariorū poteftatē, ac autoritatē eleuari: ſed ad has futiles argutiones ſuperq; ſatis respondit in iis vindiciis Priuilegiorū Franciſcus à Fonte, quē videat. Quin mañifestiſſimè conſtat, (ut de iis tanrū loquar quæ omnibus nota ſunt) Coſtitutiones Synodales æquè à Noſtris vi geri feruari, maxiſtate in iis, quæ diuinū culū ſubdiatorū Salutē, Scaramentorū adminiſtrationē conceruant. In quo ergo Epifcopi autoritas demitur, ſi præſtatur, quod iubetur. Ut ſacra mūdē feruentur, debito ritu & conformi

Sara-

Sacramēta administrentur, catalogus Baptizatorū conficiatur, aliaque cærimonialia Diæcesi conformia usurpētur seuerè ab eorū Superioribus iniungitur super quibus semper parati sunt Pastores Regulares respondere: in aliis meritò sua tuentur priuilegia iuxta Cap. Romana de Censibus in S. l. 3. tit. 20. §. Hanc autem. et declarationem Cardinallum in Cap. 11. scff. 25. de reform. §. Parochiales. et VVammesum t. 2. Consilio. 465. de Regularibus. Constitutio-nes Provincialis Capituli de Anno: 16. 18. §. de Parochis. in quibus tam so-lerter periculis occurritur, ut Pastor vix possit esse malus, nisi studiosè malus esse velit. Verum im-pio & suæ salutis incurio facilis ubiq; descensus auerni;

XII. Assevit vniuersim Cypri-a-nus Ordinis S. Francisci Capuci-norum in lucem vulgatus Anno. 1625. Confessores Mendicantium &

& non Mendicantium Pri-
legiatorum à Casibus in Bulla
Cænæ contentis, etiam à crimi-
ne hæreseos, ex concessione Vr-
bani 4. Carmelitis facta (perviam
cōmunicationis aliis Ordinibus)
per quanī omnium criminum, nisi
tām enormia forent, ut meritè
consuleretur Sedes Apostolica, ab-
solutionem impertitur. Inter eius-
modi enormia reputantur 4. Re-
lapsus in hæresin coram iudice
competenti abiurataꝝ schisma 3.
litterarum Apostolicarum falsifi-
catio. 4. ad infideles armorum de-
latio. De aliis criminibus etiam
Simoniae prauitate irretitis abso-
luunt & dispensant. In lect paræn.
28. Alphonsus in additione v. A solis-
tio. quoad Fratres. fol. 29. Neque ser-
mo est de speciali priuilegio, quod
particulare Cænobiuꝝ à Sede Apo-
stolica obtinuit pro necessitate vti,
& Nostri Cænobii laudatissimus

Antio

Antistes, & suarum ouium perquā
egregius Pastor, sed de Generali
concernente vniuersum Ordinem.

XIII. Quod verò Religiosi pri-
uilegiati possint à casibus Episco-
pis reseruatis absoluere, claret par-
tim ex Pauli 3. decreto, aliorumq; Pon-
tificū: partim oraculo Gregorii 31. con-
firmantis priuilegium concéssum,
& declarantis, se noluisse per
illorum. Cardinalium in Conc. Trid.
sess. 14. c. 4. afferentiū: Regulares
non posse ex priuilegiis, præsertim
ex illo quod Mare Magnū vocant,
absoluere quemquam in casibus
quos sibi Episcopus reseruauerit;
declarationem derogare dicto pri-
uilegio, & manifestè post Conc. Trid.
iterum confirmatum fuisse, constat
ex Bulla Pii. 5. Dum indefessæ. Suar.
cit. n. 14. Fill. t. 1. tr. 15. c. 10. n. 244.
C. 247. Delr. l. 6. Disqui Mag. c. 1. f.
3. Alponsum cit. Cypr. cit. Imo Delrius
addit vnu non recipi Declarationes
Cardi-

Cardinationem quod non publicen-
tur. Etratio à maiori ad minus de-
sumitur , si enim Pontifex suos
concedit , multò magis Episcopo-
rum concedere censetur , *mixta R. g.*
b. 3. cui licet quod est plus licet uti-
q; quod est minus, ut meritò Roder.
cit a. 3. concludat Confessores Ordinum
Mendicantia, & cū his comuni-
cantiū posse absoluere à casibus
Episcopo siue de iure, si tamē aliqui
sunt, siue de consuetudine vel spe-
cialiter reseruatis : nisi scádalū aut
enormitas criminis aliud suadeat.

XIV. A casibus deniq; Prælatis
Religionum reseruatis neminem
alium nisi ab iis præstitutum , seu
delegatum absoluere liquido con-
stat, ut iam Pastores Religiosi foris
quam intra Claustrum degentes,
certos habeant accedere Confes-
sores , quibus delegata à dictis ca-
sibus absoluendi potestas, per Cæ-
nobii Antistitem confertur , &
alii

alii Canonici, licet adprobati sint ab Episcopo & expositi respectu sacerdotalium, in hisce casibus respectu Religiosorum sine speciali licentia nihil possint ob defectum jurisdictionis, quam soli Superiores pro arbitrio idoneis presbyteris debent & possunt conferre, restringere. Ex Bulla Clementis 8.
& praxi quotidiana.

Hæc sunt quæ de Casibus reseruatis visa sunt dicenda, quæ omnia & singula Sancto Sanctæ Matris Ecclesiæ Romanæ & cuius alterius rectius quam ego sentientis, qua pars est humilitate & reverentia, iudicio & censuræ subiicio. Ad maiorem Dei Deiparæque S. Norberti & Tyberii gloriam, &c.

ELEN-